

Právní rádce

ELEKTRONICKÝ NEWSLETTER MĚSÍČNÍKU PRÁVNÍ RÁDCE
VYDÁVÁ ECONOMIA, A.S., V EXKLUZIVNÍ SPOLUPRÁCI S ATLAS consulting spol. s r.o.

14. 11. 2013
číslo 20/13

Co mohou firmy udělat pro omezení rizik korupce?

REPORTÁŽ

Rizika korupce ve firmě a jak je eliminovat – nejen o tom se diskutovalo u kulatého stolu uspořádaného Právním rádcem. Odborná diskuse na téma „Jak omezit rizika korupce a hospodářské kriminality pro obchodní společnosti?“ se konala na konci října v historických prostorách České bankovní asociace. Hlavními řečníky u kulatého stolu byli Jitka Logesová, partnerka advokátní kanceláře Kinstellar, Stanislav Mečl, Of Counsel ze stejné kanceláře a dále Maroš Holodňák a Michal Štíčka z poradenské společnosti KPMG.

Celou diskusi zahájil Stanislav Mečl, který se z pozice bývalého náměstka Nejvyššího státního zástupce zaměřil především na zákon o trestní odpovědnosti právnických osob (TOPO).

„Ačkoliv se hovoří o jakémisi pozvolném nástupu aplikace TOPO, přičemž tento závěr se dovozuje z relativně nízkého počtu stíhaných subjektů, tak podle našeho názoru je nutné zaměřit pozornost ne na subjekty již stíhané, ale na subjekty prověřované, kde je situace radikálně jiná. V prvním roce účinnosti zákona bylo prošetřováno podrobeno 1185 právnických osob, což rozhodně není malé číslo,“ uvedl.

Fáze prověřování je podle všech řečníků důležitá také z hlediska udržení vztahů s obchodními partnery. Hovoří se o tzv. reputačním riziku, kdy při prověřování může být značně narušeno dobré jméno společnosti navzdory tomu, že se nakonec nic neprokáže.

„Stadium stíhání je samozřejmě závažnější, ale už fáze prověřování nebudí dobrý dojem, když jsou dotazováni obchodní partneři, banka a podobně,“ řekl k tomu Mečl.

„Kvůli faktu, že proti společnosti bylo zahájeno trestní řízení nebo i tehdy, kdy byla jen prošetřována, tak v důsledku mezinárodní protikorupční legislativy a compliance systémů zejména americké firmy hledají cesty, jak smluvní vztah ukončit,“ uvedla Jitka Logesová.

S reputačním rizikem také souvisí tresty ukládané právnickým osobám. Kromě nejzávažnějšího trestu zrušení právnické osoby a peněžitých trestů, které mohou být pro společnosti likvidační, hovořil Stanislav Mečl také o závažnosti zveřejnění rozsudku: „Nejde o to, že by se orgány činné v trestním řízení pochlubily, jak dobře odvedly svou práci, ale dopady zveřejnění v tisku mohou být ve vztahu k obchodním partnerům opravdu značné. I zahraniční společnosti vše bedlivě sledují a ovlivňuje to jejich rozhodování.“

Kateřina Hynčicová (foto Lukáš Bíba, Economia)

Celou reportáž najdete v listopadovém čísle měsíčníku Právní rádce, které vychází 28. listopadu. Fotogalerii naleznete na <http://pravniradce.ihned.cz/c1-61234380>

Novela zákona o veřejných zakázkách formou zákonného opatření

Dne 30. 10. 2013 bylo ve Sbírce zákonů zveřejněno pod č. 341/2013 Sb. zákonné opatření Senátu, kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 55/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

K novelizaci formou zákonného opatření bylo dle důvodové zprávy přistoupeno proto, že je potřeba provést v zákoně o veřejných zakázkách některé změny s účinností od 1. 1. 2014, což by standardní legislativní cestou, tedy přijetím novelizačního zákona, nebylo s přihlédnutím k ještě nedávno aktuálnímu stavu rozpuštění Poslanecké sněmovny pravděpodobně reálné.

Změny se týkají například specifikace, co se rozumí nadlimitní veřejnou zakázkou, podlimitní veřejnou zakázkou a veřejnou zakázkou malého rozsahu, institutu osoby se zvláštní způsobilostí, s nímž se počítalo, nicméně na jehož realizaci nebyly

(Pokračování na stránce 2)

V říjnovém čísle měsíčníku Právní rádce, které vyšlo 24. 10., m.j. najdete tato témata:

- TRESTNÍ ODPOVĚDNOST PRÁVNICKÝCH OSOB V PRAXI
- SPORNÁ MÍSTA REKODIFIKACE V KONKRÉTNÍCH PŘÍKLADECH
- ZPROSTŘEDKOVÁNÍ PODLE NOVÉHO OBČANSKÉHO ZÁKONÍKU
- SOUVISLOSTI UZAVÍRÁNÍ NÁJEMNÍ SMLOUVY
- PŘEVODY MAJETKU MEZI SPŘÍZNĚNÝMI OSOBAMI PODLE ZÁKONA O OBCHODNÍCH KORPORACÍCH
- PŘÍBĚHY SKIC ZE SOUDNÍCH SÍNÍ

www.PravniRadce.cz

Právnícká firma roku 2013

Společnost Epravo.cz vyhlásila za mediálního partnerství měsíčníku Právní rádce výsledky Právnícké firmy roku 2013.

Seznam advokátních kanceláří vytvořila zmíněná společnost ve spolupráci s 250 nezávislými experty.

- Právnícká firma roku pro domácí kancelář: PRK Partners
- Právnícká firma roku pro mezinárodní kancelář: Weil, Gotshal & Manges
- Právnícká firma roku za nejlepší klientské služby: Allen & Overy
- Právnícká firma roku pro regionální kancelář: PPS advokáti
- Právnícká firma roku pro mezinárodní expanzi: Peterka & Partners
- Právnícká firma roku Pro Bono a CSR: Císař, Češka, Smutný

Kompletní výsledky naleznete na adrese <http://pravniradce.ihned.cz/c1-61217760>

Nařízení k NOZ spotřebitelům usnadní odstoupení od smlouvy

Vláda schválila nařízení k NOZ o vzorovém poučení a vzorovém formuláři pro odstoupení od smluv uzavřených na dálku a mimo prostory obvyklé k podnikání. Nová pravidla mají přispět k lepší ochraně spotřebitele. Nařízení se týká smluv uzavřených distančním způsobem.

(Pokračování na stránce 2)

(Pokračování ze stránky 1)

ze státního rozpočtu uvolněny žádné finanční prostředky a který se nyní z tohoto důvodu ruší, ale i dalších oblastí. U některých ustanovení mají být změny koncipovány tak, aby jejich výklad a aplikace nečinily v praxi žádné problémy.

Bez přijetí dané novelizace by reálně hrozila nemožnost zadávání nadlimitních veřejných zakázek, neboť se u nich od 1. 1. 2014 počítalo s vyjádřením osoby se zvláštní způsobilostí jakožto s podmínkou zahájení. Tyto osoby však nebyly, vzhledem k uvedenému nedostatku finančních prostředků vyčleněných ze státního rozpočtu, vyškoleny, jejich vzdělávací program nebyl nijak realizován. Tento stav by při zachování uvedené podmínky činil její splnění nemožným.

Zákonné opatření, s výjimkou některých svých ustanovení, nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2014. Dle článku 33 Ústavy je potřeba, aby bylo dodatečně schváleno nově zvolenou Poslaneckou sněmovnou na její první schůzi, jinak pozbuje své další platnosti. Více na adrese <http://www.codexisuno.cz/0Bw>

Zákonné opatření o dani z nabytí nemovitých věcí

Dne 30. 10. 2013 bylo ve Sbírce zákonů zveřejněno pod č. 340/2013 Sb. zákonné opatření Senátu o dani z nabytí nemovitých věcí.

Doposud byla daň z převodu nemovitostí, kterou má nová daň z nabytí nemovitých věcí ve své podstatě nahradit, upravena společně s daní dědickou a daní darovací zákonem č. 357/1992 Sb. V souvislosti s právě vrcholícím procesem rekodifikace soukromého práva bylo potřeba, samozřejmě vedle řady dalších změn, přizpůsobit novým soukromoprávním předpisům také daňové zákony. Podstata změny prováděné tímto zákonným opatřením vychází ze skutečnosti, že nový občanský

zákoník mění samotné pojetí nemovitých věcí. V důsledku opětovného příklonu k zásadě superficies solo cedit pozbývá stavba, až na některé výjimky, charakteru samostatné věci a stává se součástí pozemku. Také se pojem nemovitých věcí rozšiřuje i na věcná práva k nim. Zavádí se nové právní instituty či se navrácí k některým z minulosti již známým, jako je právo stavby nebo svěřenecký fond, u dalších institutů se mění jejich pojetí a obsah. Nová právní úprava daně z nabytí nemovitých věcí,

zejména pokud jde o vymezení předmětu daně, na tyto změny navazuje. Zohledňuje též nový zákon o obchodních korporacích, a to především v ustanoveních týkajících se vkladů nemovitých věcí do obchodních korporací. Změny se týkají rovněž osoby poplatníka, povinného předkládání znaleckých posudků pro účely stanovení základu daně, ale i dalších oblastí. Některé mají, dle důvodové zprávy, směřovat ke snížení administrativní náročnosti správy daně, aktualizován má být systém osvobození od daně. S účinností tohoto zákonného opatření se rovněž zrušuje zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, a to včetně svých novel.

Zákonné opatření obsahově navazuje na návrh zákona o dani z nabytí nemovitých věcí, který byl v Poslanecké sněmovně projednáván pod sněmovním tiskem č. 1003. Ten byl však Senátem zamítnut, přičemž již nebyla, vzhledem k rozpuštění Poslanecké sněmovny, možnost jej na její půdě znovu projednat a veto Senátu přehlasovat. Jelikož však bylo nezbytné, jak již bylo uvedeno, relevantně reagovat na zcela zásadní změny v předpisech soukromého práva, byla zvolena cesta zákonného opatření Senátu, které zohledňuje výhrady, jež z řad senátorů k původnímu návrhu zákona především zaznívaly. Pokud by nebyla žádná právní úprava tohoto charakteru přijata, znamenalo by to fatální následky pro daň z převodu nemovitostí. Mezi ně je možné počítat například výrazné snížení ročního daňového inkasa, vznik nepřiměřeně velkého množství mezer v právní úpravě, vznik právní nejistoty daňových poplatníků, vznik nerovného postavení jednotlivých osob, nečádnoucí rozšíření předmětu zdanění z důvodu širšího pojetí pojmu nemovitá věc v novém občanském zákoníku, neprovázanost s novou právní úpravou katastrálního zákona zejména co se týče podávání daňových přiznání, ale i další nepříznivé důsledky.

Tak jako u všech ostatních, jichž bylo v nedávné době schváleno více, musí být dle článku 33 Ústavy zákonné opatření následně schváleno Poslaneckou sněmovnou, v tuto chvíli již zvolenou, na její první schůzi. Nestane-li se tak, pozbuje své další platnosti.

Zákonné opatření má nabýt, a pokud bude Poslaneckou sněmovnou dodatečně schváleno, tak také nabude účinnosti dnem 1. 1. 2014. Více na <http://www.codexisuno.cz/0Bw>

Zdroj: CODEXIS®

Novinka

REKODIFIKACE
soukromého práva

Komplexní systematický pohled na zásadní změnu českého právního řádu

www.codexis.cz

CODEXIS®

(Pokračování ze stránky 1)

bem nebo mimo obchodní prostory. U takových smluv předpokládá NOZ existenci vzorových poučení a také povinnost pro podnikatele poskytnout spotřebiteli formulář pro odstoupení od smlouvy. Náležitost takového formuláře má pak podle zákona stanovit prováděcí předpis. „Připravili jsme takové vzorové poučení a takový vzor formuláře na odstoupení od smlouvy, aby to bylo jednoduché, pochopitelné a snadno použitelné. Doufáme, že to bude pro lidi opravdu užitečné,“ řekl náměstek ministra průmyslu a obchodu pro oblast ochrany spotřebitele Tomáš Hajdušek. Více <http://pravnicaradce.ihned.cz/c1-61217760>

Novinky ve Sbírce

Ve Sbírce zákonů vyšlo v poslední době například zákonné opatření Senátu o dani z nabytí nemovitostí, opatření o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a dále opatření novelizující zákon o veřejných zakázkách a zákon o pojištění na všeobecné zdravotní pojištění. Kromě toho zde v poslední době vyšla například řada vyhlášek a několik nařízení vlády. Zákonná opatření Senátu ale musí ještě dodatečně schválit nově ustavená Poslanecká sněmovna.

Vláda schválila nižší poplatek za pobyt v nemocnici i předpisy

Vláda schválila návrh novely zákona o veřejném zdravotním pojištění, který současný poplatek 100 korun za pobyt v nemocnici snižuje na 60 korun. Kromě toho schválila například novely z dílny Ministerstva obrany nebo program Nová zelená úsporám. Schválený návrh novely zákona o veřejném zdravotním pojištění odráží nález Ústavního soudu, který ke konci letošního roku ruší regulační

(Pokračování na stránce 3)

BUDOUCNOST RODINNÝCH FIREM – NÁSTUPNICTVÍ?

19. listopadu 2013

Česká bankovní asociace,
Vodičkova 30,
Praha 1

Více informací na
www.konference.ihned.cz

Náležitosti extradiční žádosti

Dne 11. 9. 2013 zrušil Ústavní soud nálezem sp. zn. III. ÚS 1354/13 souhlas s vydáním k trestnímu stíhání do Dagestánu, autonomní republiky Ruské federace. Obviněný se bránil především tím, že se stal obětí vydírání ze strany kriminálních skupin a že trestní stíhání je zcela vykonstruované a jeho cílem je dopravit jej do Dagestánu a fyzicky zlikvidovat. Ústavní soud sice nesouhlasil s tím, že by právní situace v Dagestánu byla tak špatná, jak obviněný barvitě popisoval, avšak shledal návrh na vydání vágním a nedostatečně odůvodněným. Soud rozhodující o přípustnosti vydání osoby k trestnímu stíhání do ciziny sice nemůže zkoumat správnost rozhodnutí cizozemských orgánů a provádět ve věci dokazování, musí však zkoumat nezbytné náležitosti takového rozhodnutí. Popis extradičního skutku nesmí být natolik vágní, že v něm není možné rozpoznat všechny znaky některého z trestných činů dle českého trestního zákona; trestní stíhání se musí opírat o důkazy, jimiž je podezření ze spáchání trestného činu rozumným způsobem odůvodněno. Ty předmětný návrh neobsahoval, a proto soud nesměl rozhodnout o přípustnosti extradicce. Více na <http://www.codexisuno.cz/0Br>

JUDIKÁTY

Náhrada škody za špatný úřední postup Ústavního soudu

Dne 19. 9. 2013 zamítnul Ústavní soud sp. zn. II. ÚS 179/13 ústavní stížnost, která směřovala proti nesprávnému úřednímu postupu Ústavního soudu. Stěžovatelka žádala u Ministerstva vnitra náhradu škody, kterou jí Ústavní soud způsobil tím, že nepřerušil řízení o její (předchozí) stížnosti do skončení řízení v ČAK o přidělení advokáta a věc odložil. Ministerstvo, obvodní, vrchní ani nejvyšší správní soud jí však nedaly za pravdu a tak věc skončila opět u Ústavního soudu. Ústavní soud při té příležitosti poznamenal, že rozhodnutí ÚS nepodléhá na vnitrostátní úrovni přezkumu jiným orgánem veřejné moci, rozhodnutí ÚS mohou být zpochybněna pouze Evropským soudem pro lidská práva a to ještě bez možnosti přímé kasace. Nepřípustnost přezkumu nelze obcházet vznášením nároků podle zákona č. 82/1998 Sb., jelikož si vynucuje přezkum ze strany orgánů, které k tomu nemohou být povoleny. Více na internetové adrese <http://www.codexisuno.cz/0Bs>

Právo na informace o vymáhání pokut

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2012 sp. zn. 2 As 132/2011 získal cenu Otevřeno, kterou uděluje Otevřená společnost, o. p. s. Ocenění rozsudek získal, jakožto "průlomový rozsudek NSS, který zpřístupnil informace o (ne)vymáhání uložených pokut". V dané věci úřad tvrdil, že při vymáhání pokut vystupuje jako správce daně a je povinen zachovávat o těchto věcech mlčenlivost. Podle názoru soudu však úprava mlčenlivosti v daňovém řádu (respektive ZSDP) není speciální úpravou k informačnímu zákonu. Informační zákon totiž stanoví, že poskytnutí informace podle tohoto zákona není porušením mlčenlivosti. Odepřít informaci, na kterou se vztahuje mlčenlivost, tak lze pouze z důvodů uvedených v informačním zákoně, nikoliv pro mlčenlivost samotnou. Nadto NSS uvedl, že informační zákon jednoznačně počítá s poskytováním informací získaných při správě daní a jiných (para)fiskálních povinnostech. Dále se NSS zabýval otázkou, zda informace o vymáhání pokuty uložené konkrétnímu subjektu není informací o majetkových poměrech tohoto subjektu, a došel k tomu, že nikoliv. Podle NSS jde totiž především o příjem obecního rozpočtu a hospodaření obce musí být vykonáváno účelně, transparentním způsobem a pod přiměřenou kontrolou veřejnosti. Více na <http://www.codexisuno.cz/0Bt>

Neplatnost doručení při zrušení zastoupení?

Dne 28. 6. 2013 Vrchní soud v Praze rozhodl případ sp. zn. 2 Cmo 54/2013, v němž se odvolatel bránil odmítnutí odvolání pro opožděnost tím, že v době doručení již nebyl zastupován advokátem a jelikož bylo doručeno pouze jeho advokátovi, nebylo mu řádně doručeno. Vrchní soud zjistil, že informace o tom, že odvolatel již (delší dobu) není zastoupen advokátem, byla soudu doručena až dva dny poté, co došlo k doručení advokátovi. Vrchní soud konstatoval, že v takovém případě nemá tato skutečnost vliv na účinky spojené s řádným doručením rozsudku, tj. na běh odvolací lhůty. Více na <http://www.codexisuno.cz/0Bu>

Zdroj: CODEXIS®

(Pokračování ze stránky 2)

poplatek za lůžkovou péči. Podle Ministerstva zdravotnictví je však nutné, aby alespoň nějaký poplatek zůstal zachován, protože jinak může dojít ke krachu mnoha poskytovatelů zdravotnických služeb: „Navrhujeme stávající poplatek 100 korun za poplatek v nemocnici, který Ústavní soud ruší, nahradit sumou 60 korun za den pro všechny hospitalizované nad 18 let,“ uvedl premiér Jiří Rusnok. Stávající poplatek znamenal pro nemocnice a další lůžková zařízení příjem ve výši 2,1 miliardy korun za rok, novou úpravou dojde ke snížení na 1,1 miliardy korun. Vláda zároveň požádala, aby Sněmovna novelu přijala již v prvním čtení a nový poplatek by pak mohl začít platit v průběhu února či března. Více se dočtete na <http://pravnicaradce.ihned.cz/c1-61116970>

Přiměřenost právní regulace

V čem by měla spočívat přiměřenost právní regulace? V legislativním procesu, interpretaci nebo až v aplikaci právních předpisů? Na podobné otázky hledala odpovědi první velká konference Pražského právníckého podzimu Přiměřenost právní regulace. Přinášíme vám ukázkou z reportáže, kterou najdete například v listopadovém čísle Právního rádce.

Na začátku listopadu se akce, konané pod záštitou ministryně spravedlnosti Marie Benešové a za mediálního partnerství měsíčníku Právní rádce, zúčastnilo několik desítek významných právníků. Se svými příspěvky vystoupili například předseda Nejvyššího správního soudu Josef Baxa, místopředseda Nejvyššího soudu Roman Fiala, hlavní autor nového občanského zákoníku Karel Eliáš, profesorka a čerstvá poslankyně za hnutí ANO Helena Válková nebo bývalý náměstek ministryně spravedlnosti František Korbel. Do diskuse se zapojili například i soudci Libor Vávra, Jan Sváček, Petr Franc, Ladislav Derka či Šárka Hájková.

Právě Šárka Hájková, soudkyně Krajského soudu v Praze, zaujala svým popisem přiměřenosti jako subjektivního parametru, který se snažíme objektivizovat. Je to celkem přesná a odpovídající definice, kterou ostatně naznačovala celá řada přednášejících. Každý totiž vidí hranice jinde. Co je pro jednoho ještě přiměřené, pro druhého už může být za hranou.

Často rovněž zaznívaly argumenty ve smyslu, že zákonům a právnímu prostředí jako takovému neprospívá populismus. „Doba, ve které jsme, mě děsí populismem,“ řekl například místopředseda Nejvyššího soudu Roman Fiala s tím, že lhotejnost způsobuje méně chyb než populismus.

Business Spotlight

Pro všechny, kdo potřebují angličtinu ve své profesi. Objednejte si ukázkové číslo časopisu www.business-spotlight.cz